

AMIR

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

1] Arabische naam

= 'aanvoerder', 'bevelhebber', 'prins', 'vorst' (vgl. het ons bekende woord 'emier' of 'emir'). Het is één van de namen, waarmee de profeet Mohammed wordt aangeduid. In oosterse namen ook als titel gebruikt: bv. 'Emîr al-Mu'minîn = 'Beheerser der Gelovigen': dit diende als titel der kaliefen, later ook van andere islamitische vorsten. Geleidelijk aan gebruikt voor ieder die zich vorst of machthebber kon noemen (gouverneurs, legeroversten enz), maar altijd met toestemming van de kalief, die hij diende te vertegenwoordigen. Vanaf de 10e eeuw duiden de militaire machthebbers in de hoofdstad zichzelf aan met de titel 'Amir al-Umara' (= 'Opper-Emir'): op die manier maakten zij duidelijk dat zij in hun eigen ogen boven de provinciale legerleiding stonden.

*

2] er is ook een herleiding mogelijk van het Arabische woord 'Amr' = 'leven'. Dan betekent Amir (of `âmir)

= 'voorbestedend voor een gelukkig, voorspoedig, vruchtbaar leven'

*

3] het is ook een moderne Hebreeuwse naam:

= 'verheven en rechtop', 'kruin van een boom'.

*

Het volgende verhaal stamt uit de 8e eeuw.

*Toen **Amir ibn Ismail al-Maslami** Marwan had gedood, greep hij diens secretaris vast, Abd al-Hamid, en liet hem de hoofden zien van degenen die hij gedood. Want met Marwan waren er nog zes of zeven van zijn meest getrouwe aanhangers om het leven gebracht; zij waren op dat moment bij hem geweest. Abd al-Hamid maakte een teken van eerbied op Marwan's hoofd. Dat kwam hem duur te staan. Hij werd naar Abu l-Abbas gebracht; die gaf hem op zijn beurt weer over aan Abd al-Gabbar ibn Abd ar-Rahman. Deze liet een koperen schaal op het vuur verhitten. Daarna liet hij die net zolang op zijn hoofd staan tot hij gestorven was.*

*

*Men weet te vertellen dat Humran, een vrijgelaten slaaf uit de dienst van kalief Utman ibn Affan, in tegenwoordigheid van de Irakese gouverneur `Abdallah ibn Amir het woord richtte tot **Amir ibn `Abd al-Qais** - deze stond bekend om zijn godsdienstzin, ingetogenheid, ascese, nederigheid en vroomheid en hem een beledigende beschimping overbracht namens Utman. Toen Amir hier tegen protesteerde, zei Humran hem: "Moge de goede God niet al te veel lieden van uw soort in ons midden zenden!" Waarop Amir reageerde: "Maar moge de goede God mensen van uw soort in groten getale tot ons zenden!" Toen zeiden de omstanders tot Amir: "Hij wenst u naar de bliksem en u geeft hem er een zegenwens voor terug?" "Allicht, aldus Amir, want per slot van rekening zijn zij het die onze straten schoonhouden, onze schoenen poetsen en onze kleding vervaardigen..." Tot dat moment had `Abdallah ibn Amir er alleen maar achterover geleund bijgezeten. Nu kwam hij overeind met de woorden: "Ik heb nooit geweten dat u met al uw vroomheid en deugdbeoefening ook nog van deze dingen verstand had." Waarop Amir antwoordde: "Ik weet meer dan u denkt." Deze anekdote speelt zich af in de 9e of 10e eeuw.*

*

Op de Kerk van de Witte Madonna in Armenië is een muurreliëf te vinden waarop afgebeeld staat **Amir Hassan** op jacht; het stamt van 1321.